

Перелік посилань:

1. Цілі розвитку тисячоліття Україна: 2000-2015 : Національна доповідь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.idss.org.ua/monografii/2015_MDGs_Ukraine_Report_ua.pdf
2. Лібанова Е. М. Нерівність в українському суспільстві: витоки та сучасність / Е. М. Лібанова // *Економіка України*. – 2014. – № 3 (628). – С. 4-19.
3. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

ВПЛИВ БЕЗВІЗОВОГО РЕЖИМУ З ЄС НА ЕМІГРАЦІЮ РОБОЧОЇ СИЛИ УКРАЇНИ

О.О. Пишк-Ковальська, к.е.н., доцент

А.А. Львович, здобувач вищої освіти

Національний університет «Львівська політехніка»

Економічні фактори відіграють ключову роль в міжнародній міграції робочої сили. Насамперед їхній вплив проявляється в істотній різниці в умовах праці, рівні заробітної плати та життя населення, умовах підприємницької діяльності. Разом із тим серед причин виїзду населення за кордон також є потреба в реалізації себе професійно, а також як особистості. Проте, більшість освічених людей змушені виконувати некваліфіковану, низькооплачувану, а подекуди й принизливу роботу, щоб забезпечити собі відповідний рівень життя [1].

Доцільно зауважити, що наслідки міжнародної трудової міграції мають як позитивні, так і негативні особливості. До позитивних сторін, насамперед, відносять значні перекази коштів своїм рідним, зароблених за кордоном, які формують специфічний вид інвестицій в економіку України. Також це зменшення рівня безробіття та використання надлишкового трудового потенціалу, підвищення кваліфікації емігрантів. Негативними наслідками є зменшення чисельності економічно активного населення, нестача висококваліфікованих працівників, зростання чисельності населення похилого віку і зменшення чисельності молоді [2].

Після нещодавнього прийняття безвізового режиму для України, виникає питання: чи збільшиться еміграція українців? Якщо уважно переглянути умови безвізового режиму, то бачимо, що безвіз розповсюджується лише на короткострокові поїздки. Він надає право на перебування в ЄС протягом 90 днів у проміжку 180 днів. Також безвіз не надає права на роботу, навчання в країнах Європейського союзу. Мова йде лише, здебільшого, про ділові чи туристичні поїздки, або поїздки з релігійною метою чи для відвідування родичів [3].

Зважаючи на умови безвізу та перетину кордону, можна зробити висновок, що вони не сприяють трудовій еміграції, оскільки для виїзду закордон необхідно мати відповідну суму для готівкового розрахунку, заздалегідь визначене місце проживання закордоном та зворотній квиток на батьківщину. Це все додаткові та досить значні витрати для українців.

Підсумовуючи все вищесказане можна сказати, що безвіз не покращить умов для еміграції, а можливо, сприятиме поверненню емігрантів на Україну.

Перелік посилань:

1. Міжнародна міграція робочої сили: український контекст [Електронний ресурс] // *Україна і світове господарство*. – 2017р. – Режим доступу : http://pidruchniki.com/10611207/ekonomika/mizhnarodna_migratsiya_robochoyi_sili_ukrayinskiy_kontekt.
2. Баланюк Д. М. Особливості участі України в міжнародному русі робочої сили у контексті глобалізації економічного розвитку / Д. М. Баланюк // *Держава і право : зб. наук. праць. Юридичні і політичні науки. Вип. 40*. – К. : Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України.
3. Інформація з сайту Департаменту консульської служби МЗС України. – Режим доступу : <http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/european-integration/visa-free-dialogue>

ФОРМУВАННЯ РОЗВИНЕНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У СФЕРІ ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

О.В. Решевиць, к.держ.упр.

*Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України*

В Україні існують значні правові та адміністративні перешкоди і прогалини, які потрібно усунути й заповнити, щоб пришвидшити просування до соціальної ринкової економіки та досягти необхідної економічної динаміки розвитку територіальних громад. Трансформаційні процеси не

можуть бути пройдені за короткий період часу адже йдеться про процес пошуку, що завжди має приводити до нових рішень.

Зарубіжний досвід доводить, що територіальна децентралізація влади, поділ праці між різними органами місцевого самоврядування та становлення соціальної ринкової економіки є необхідною умовою розвитку територіальних громад. Такі країни, як Польща і Німеччина змінили свої адміністративно-територіальні системи, були проведені законодавчі зміни, які були спрямовані на підготовку стратегій розвитку регіонів, а також на відносини між секторами економіки. Під час проведення реформ у цих країнах приділялася увага соціальним, економічним, культурним питанням.

Для ефективної реалізації реформ у Польщі були внесені зміни до адміністративно-територіального устрою країни. Відповідно до цих змін муніципалітети несуть відповідальність за забезпечення базових потреб населення громади, крім того відповідають місцевий економічний розвиток. Вони контролюють до 25 % місцевих фінансів. На сьогодні у Польщі сформовано 16 економічно розвинутих регіонів, основу яких складає динамічно розвинуті міські агломерації.

Вважається, що саме така схема децентралізації державної влади і реформи територіальної адміністрації має економічну основу для реалізації сучасної комплексної регіональної політики [1, с. 195].

Німецька модель децентралізації дещо відрізняється за суттю, оскільки, на відміну від Польщі, яка є унітарною країною, Німеччина є федерацією. Кожна земля Німеччини має власну адміністративну структуру, в якій виділяються комунальна адміністрація, адміністрація департаменту (об'єднання декількох комун), регіональна та власне земельна (державна) адміністрація.

Закони про організацію адміністрування земель регулюють розподіл компетенції між місцевою адміністрацією, адміністраціями департаментів, регіонів та власне землі, визначають основні напрями, за якими здійснюється співпраця цих адміністрацій. Економіка громад є гнучкою і тому відкритою до реформ.

Завдання держави в умовах ринкової економіки полягає у боротьбі зі зловживаннями економічною владою та в забезпеченні ефективної конкуренції (через нагляд за монополіями та ухвалення антимонопольного законодавства). Загальне правило – визначена структура власності та економіки мусить пройти випробування конкуренцією [2, с. 27-28].

На основі цього треба створити умови для розвитку форм спільної соціально-економічної діяльності громадян на рівні територій та громад (кооперативні об'єднання, кредитні спілки, кондомініуми, фонди взаємного фінансування тощо). Це сприятиме підвищенню соціально-політичної активності населення і лише за цієї умови можна досягти поступу в економічному розвитку, законодавстві та управлінській практиці.

Перелік посилань:

1. *Міське самоврядування : монографія / [за заг. ред. А. О. Чемериса]. – Львів : Ліга-Прес, 1999. – 252 с.*
2. *Нишник Н. Р. Україна – державне управління, шляхи реформування / Н. Р. Нишник. – К. : АТ Миронівська друкарня, 1999. – 172 с.*

ЕНЕРГІЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

О.С. Сердюк, к.е.н.

Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ

Для сучасної людини, як і для його прадавнього пращура *Homo habilis*, енергія є каталізатором розумового, соціального і відповідно економічного розвитку. Вусі часи людині необхідно було здобувати енергію для підтримки власної фізичної та розумової діяльності. Крім того, енергія була і залишається ключовим фактором, що забезпечує експлуатацію об'єктів праці.

З пріоритетною роллю енергії у контексті суспільного розвитку погоджуються ряд авторитетних дослідників, серед яких слід виділити канадського науковця у сфері енергетики Вацлава Сміла та американського антрополога Леслі Уайт. Відмічаючи безпосередній зв'язок між здобутком енергії та розвитком суспільства В. Сміл зазначає, що «з точки зору природознавства як доісторичний розвиток людства, так і подальший хід історії можуть розглядатися за великим рахунком як пошук шляхів управління великими енергетичними запасами та потоками» [1]. У своїх дослідженнях В. Сміл не надає поняттю матерії особливого значення, вважаючи її апріорі заданою величиною. З філософської точки зору такий погляд має сенс, оскільки в світі існує незмінна кількість матерії, яка може лише змінювати свою форму за рахунок контакту з енергетичними потоками. Однак, якщо подивитися на це питання з точки зору господарської діяльності, матерія постає як здобуток, що наряду з підпорядкованою енергією характеризує добробут певного суспільства.